

Aan de leden van de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân
Postbus 13
9290 AA Kollum

Ons kenmerk: 2022-074411
Behandeld door: I. Gietema
E-mailadres: i.gietema@noardeast-fryslan.nl
Datum: dinsdag 17 mei 2022

Onderwerp: Motie gratis maandverband en tampons

Geachte raad,

Op 16 december 2021 is het nieuwe actieplan Integraal en Kindgericht armoede en schuldenbeleid 2022-2026 vastgesteld door de toenmalige gemeenteraad. Naar aanleiding van dit actieplan is door de toenmalige gemeenteraad de motie 'Gratis maandverband en tampons' aangenomen (zie bijlage 1). Met deze brief informeren wij u over de afdoening van deze motie.

Wat is menstruatie-armoede?

Het platform De Bovengrondse¹ definieert menstruatie-armoede als "beperkte toegang hebben tot de middelen die je nodig hebt om veilig en comfortabel je menstruatie door te komen". Met andere woorden betekent dit dat je te weinig geld hebt om menstruatieproducten te kunnen betalen.

Menstruatie-armoede is vaak onzichtbaar. Dit komt door het dubbele taboe wat erop rust. Menstruatie bespreken is al moeilijk, toegeven dat je arm bent komt daar nog eens bij. Dit maakt ook dat het moeilijk is om in te schatten wat de omvang van het probleem is. Dit is ook wat wij terug krijgen van ketenpartners (zoals basis- en middelbare scholen, voedselbanken en gebiedsteams). Plan Internationaal heeft landelijk een vragenlijst uitgezet. Hieruit blijkt dat ongeveer 1 op de 10 mensen die menstrueren wel eens te maken heeft gehad met menstruatie-armoede². De Bovengrondse concludeert dat dit vooral speelt bij mensen die onder de armoedegrens leven. In onze gemeente leven ongeveer 1200 huishoudens op of onder de armoedegrens (CBS, gemeten in 2020). Het is dus zeer waarschijnlijk dat menstruatie-armoede ook bij inwoners van de gemeente Noardeast-Fryslân speelt.

Verstrekken gratis menstruatie-producten

Door middel van de aangenomen motie heeft de voorgaande gemeenteraad het college verzocht om de mogelijkheden tot het verstrekken van gratis menstruatie-producten (in samenwerking met ketenpartners) te onderzoeken. Steeds meer gemeenten, zowel landelijk als Friese gemeenten, werken samen met het Armoedefonds. Het Armoedefonds zet zich landelijk in voor de aanpak van menstruatie-armoede. De stichting probeert zoveel mogelijk geld in te zamelen voor menstruatie-producten. Ze kopen de producten in en verstrekken ze vervolgens via uitgifte punten door het hele land (zogenoemde MUP's, menstruatieproducten uitgiftepunt).

In onze gemeente zijn nog geen particuliere initiatieven op dit gebied. Op scholen worden wel menstruatieproducten aangeboden voor de leerlingen. Dit is vooral voor nood, als een leerling bijvoorbeeld vergeten is om zelf iets mee te nemen.

¹Zie: [Rapport-menstruatie-armoede-De-Bovengrondse.pdf \(debovengrondse.nl\)](#)

² Zie: [Bijna een op de tien meisjes heeft weleens geen geld voor maandverband of tampons | Plan International](#)

Bijlagen:

Daarnaast verstrekken de Voedselbanken in Kollum en Dokkum en de kringloopwinkel in Kollum menstruatie-producten, via het Armoedefonds. Deze organisaties hebben zich op eigen initiatief aangemeld bij het Armoedefonds. Door een gemeentelijke samenwerking met het Armoedefonds op te zetten kunnen er in de gemeente meer uitgiftepunten worden opgezet. De middelbare scholen én de bibliotheken in onze gemeente staan er voor open om in samenwerking met de gemeente en het Armoedefonds gratis menstruatie-producten te verstrekken.

Daarom gaat het college een samenwerking aan met het Armoedefonds voor een pilot periode van 1 jaar. Het college geeft het Armoedefonds een financiële bijdrage van € 9.000,-. Met deze bijdrage kunnen er meerdere uitgifte punten in de gemeente worden opgezet en bevoorrad. De kosten van € 9.000,- kunnen worden gedekt binnen de bestaande begroting van het gemeentelijk armoedebeleid. Na de pilot periode wordt de samenwerking geëvalueerd. Bij positieve beoordeling kan de samenwerking eventueel worden voortgezet.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd en dat de motie hiermee als afgedaan kan worden beschouwd.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Noardeast-Fryslân,

H.J.C.M. Verbunt, MBA
Secretaris

mr. J.G. Kramer
Burgemeester